

**SOCIALNA ZBORNICA
SLOVENIJE**

Štev.: 619/11-SZS/SS-BR

Datum: 6. september 2011

MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO IN SOCIALNE ZADEVE

Dr. Ivan Svetlik, minister

Kotnikova 5

Ljubljana 1000

**ZADEVA: Pripombe na predlog Nacionalnega programa
socialnega varstva za obdobje 2011 - 2020**

Spoštovani!

V skladu z javno predstavitvijo z dne 12. 7. 2011, s katero ste odprli javno razpravo na temo sprejetja Nacionalnega programa socialnega varstva za obdobje 2011 - 2020 (v nadaljevanju: *Program*), vam podajamo **pripombe in mnenje** Socialne zbornice Slovenije glede predloga *Programa*.

Pripravo Nacionalnega programa socialnega varstva za obdobje 2011 – 2020 pozdravljamo, saj menimo, da je dolgoročna orientacija v razvoj in širjenje mreže dobra podlaga za dolgoročno stabilnost delovanja sistema socialnega varstva. Pripombe in mnenje glede *Programa* smo oblikovali po posvetovanju na Strokovnem svetu Socialne zbornice Slovenije. Pri oblikovanju pripomb smo se usklajevali tudi s številnimi posamezniki iz nevladnih organizacij, strokovnimi združenji in zvezami društev, invalidskimi in humanitarnimi organizacijami.

V gradivu smo podali predloge in dopolnitve, ki jih je po našem prepričanju potrebno vnesti v besedilo osnutka *Programa* pred končnim sprejemom.

Splošne pripombe

1. **Doseženo stanje in presek socialnega varstva do leta 2010 je izkazano splošno.** K *Programu* ni priloge, ki bi vsebovala analizo stanja, ki bi bolj določno izkazala uresničevanje prejšnje Resolucije o nacionalnem programu za obdobje 2006 do 2010 (ReNPSV06-10), ki je veljala do leta 2010. V prikazanih rezultatih je izkazana šibka izpeljava predhodnega Programa, ki je imel štiri osnovne cilje in številne strategije za doseganje ciljev. Zaradi odsotnosti analitičnih podatkov ni mogoče jasno opredeliti izhodišča pri oblikovanju mreže javne službe ali opredelitve merjenja napredovanja različnih drugih programov, kot so programi nevladnih organizacij, širjenje mreže skrbi za uporabnike različnih storitev, širjenje koncesij in spodbujanje zasebnega sektorja oziroma vsega, kar je v *Programu* navedeno. Problem, ki je izkazan, je namreč v tem, da je mreža izvajalskih organizacij bistveno širša, kot je mreža, ki jo financira pristojno ministrstvo in zato ni vsa zajeta v *Programu*. Čeprav je v *Programu* izkazan načrt širjenja mreže izvajalskih organizacij praktično na vseh področjih, hkrati ni predložen načrt širitve mreže pomoči oziroma finančni izkaz spodbujanja različnih dejavnosti v obliki predloga *Akcijskega načrta*, kot ga predvideva *Program*. Menimo, da zaradi splošne vsebine Programa **manjka predlog Akcijskega načrta** za izvedbo z opredelitvijo terminov, opredelitvijo nosilcev in ostalimi nujnimi elementi, ki bi lahko razumljivo in jasno vplivali na spremljanje ter izvajanje tega Programa. Predhodno veljavna Resolucija o nacionalnem programu do leta 2010 je vsebovala sedem različnih tabel s finančnim prikazom delovanja, ki so bile izkazane v nominalnih zneskih in v razmerju do BDP RS, iz katerih je bilo videti okviren namen širitve tudi skozi različna obdobja izvajanja, ki so bile kasneje uporabljene kot podlaga za pripravo državnega proračuna.
2. **Finančni načrt Programa** je izrazito okviren, splošen, zato bo v sedanjem obdobju upadanja gospodarskih aktivnosti, ki bo po našem prepričanju trajalo vsaj še nekaj let, to izdatno vplivalo na izvajanje Programa, v navedenem obdobju pa bodo pglavitni razlog težav izvajanja trije osnovni razlogi, ki bodo povečevali javno porabo na področju socialnega varstva:
 - a) Zaradi gospodarskih težav je mogoče kratkoročno predvideti povečanje obsega socialnih transferjev in tudi obseg uporabnikov socialnega varstva, zato je smiselno, da so za začetek izvajanja Programa predvidena sredstva in kratkoročni ukrepi zaradi omejevanja negativnih učinkov gospodarske krize.
 - b) Dodatno bo na spremembe obsega uporabnikov socialnega varstva in potrebe po povečanju sredstev vplivala sprememba v strukturi nezaposlenih oseb, med katerimi je vse več nižje izobraženih in starejših nad 50 let, ki niso konkurenčni za nova delovna mesta, zato prehajajo med dolgotrajno nezaposeljive osebe, ki predstavljajo podstat za trajne uporabnike socialnih transferov.
 - c) Tretji najpomembnejši dolgoročni vzrok rasti uporabnikov socialnega varstva pa so demografske spremembe, ki bodo spremenile starostno strukturo med mladimi in starimi, saj je glede na demografske trende po srednji varianti projekcije (Europop2008) do leta 2020 mogoče pričakovati zmanjšanje števila ljudi do 68.000 oseb v starostni skupini med 15-64 let, število starih ljudi nad 65 let pa se bo povečalo za 82.000 oseb, kar posledično predstavlja pomembno

podlago za javnofinančno razliko med osebami, ki vplačujejo predpisane davke in prispevke ter koristniki različnih oblik transferov.

Navedeni trije osnovni razlogi, vsekakor pa tudi načrt povečanega zaposlovanja v socialnem varstvu in načrt širjenja mrež pomoči, bodo vsekakor vplivali na finančni načrt predloženega *Programa*, zato bi bilo smiselno sestaviti finančni okvir, ki ga bo sočasno s sprejemom *Programa* potrdil Državni zbor RS, kar bi predstavljalo podlago pri načrtovanju državnega proračuna za prihodnje obdobje. Iz predloga proračuna za leto 2011 je razvidno, da načrti izboljšav in širitev iz predloga *Programa* niso opredeljeni, saj širjenju mreže in zaposlenih v socialnem varstvu **ni sledil predlog rebalansa proračuna za področje socialnega varstva za leto 2011**, kar bomo pojasnili še v nadaljevanju.

Zaradi navedenega predlagamo, da se začrta jasno politiko financiranja socialnega varstva z vsebovanim načrtom prispevne stopnje, deležem in načinom obračunavanja prispevkov občin ter posameznikov. Izogibanje predstavitvi finančnega okvira izvedbe *Programa* predstavlja začetek nedvomnih težav pri izvajanju *Programa*, ki jih poznamo iz preteklih dveh programov, saj sta se oba predhodna programa realizirala v omejenem obsegu, razlog za omejene rezultate pa so bila omejena sredstva. Strokovna javnost razume sedanje stanje javnih financ kot problematično zaradi gospodarske situacije na svetovni in še posebej nacionalni ravni. Tudi zaradi tega predlaga konzervativno upravljanje in prednostno realizacijo programov, ki jih je mogoče izpeljati brez večjih posegov v javno porabo. Vsi transferi posameznikom in gospodinjstvom zajemajo v letu 2011 1,458 milijarde EUR in bodo vsekakor predmet razprav o prihodnjih reformah. Ker gre za tako pomemben agregat javne porabe je smiselno, da se opredeli vsaj izhodišča do tega vprašanja.

3. *Program* zaradi ohlapnega načrta **ni nedvoumno zavezujoč**, zato bi bilo smiselno opredeliti varovalke, ki bodo zavarovale izvajanje dejavnosti pred spremembami, ki jih prinašajo verjetni vplivi sprememb. Eden od teh je zagotovo večkrat predvidena regionalizacija Slovenije, ki je bila predvidena in v procesu odločanju odložena, saj je iz dosedanjih predlogov jasno, da bo regionalizacija preoblikovala način financiranja praktično vseh družbenih dejavnosti. Ker socialne pravice veljajo za obliko človekovih pravic, ki temeljijo na načelu univerzalnosti in enake dostopnosti, bi bilo opredelitve smiselno zapisati na način, ki bi omogočale trajnost izvajanja dejavnosti tudi ob regionalizaciji Slovenije ali drugih morebitnih spremembah. Že sedaj je mogoče potrditi zelo različno pokritost posameznih mrež pomoči znotraj Slovenije, ki izhaja predvsem iz različne ekonomske moči posameznih občin.
4. *Program* predvideva **pripravo 16 strateških dokumentov, pripravo zakonskih in podzakonskih aktov ali ukrepov in na podlagi tega Programa še posebne akcijske načrte**, ki se bodo sprejemali na različnih nivojih. Podoben način izvedbe je bil s pripravo akcijskih načrtov prisoten tudi v prvem Nacionalnem programu socialnega varstva, ki je veljal do leta 2005, ko je MDDSZ dejansko zbiralo in pomagalo pri urejanju Akcijskih planov javnih zavodov. Ker je bilo javnih zavodov v tistem času približno 200, je šlo zaradi tega za velik obseg administriranja, urejanja

evidenc in predvsem vsebinskih težav, kajti javni zavodi so v svoje Akcijske načrte vključevali želje po širitvi svoje dejavnosti, želje po širitvi kadra, želje po nakupih poslovnih prostorov, spremembo dejavnosti in predloge vseh vrst, zaradi česar je prihajalo do različnih vsebinskih programov, ki na koncu niso imeli formalnih soglasij, niti realizacije. Ker je sedanji *Program* pisan podobno in bodo Akcijske načrte delale tudi občine (op.: 212 občin, ki so po javno dostopnih podatkih zadolžene za 465 MIO EUR, izvajajo pa približno 300 nalog iz približno 150 zakonov), bo zaradi velikega števila občin prihajalo do večjih upravno administrativnih težav, še posebno zato, ker **vsebina ciljev predlaganem Programu ni načrtana za posamezno občino** in ker **niso postavljene prioritete za posamezne občine**, vsega pa se z omejenimi sredstvi ne bo dalo realizirati. Problem večjega števila občin je tudi njihova majhnost ter težave s strokovnimi kadri ter principi odločanja in potrjevanja strateških dokumentov, ki so v vsebini podvrženi glasovanju v pristojnem organu lokalnih skupnosti, ki so sestavljeni interesno ali koalicijsko, zato je na občinski ravni težko sprejemati vsebinsko usklajene in strokovno racionalne dokumente.

Program smo si predstavljali kot dokument, ki načrtuje cilje za prihodnje obdobje, poleg teh ciljev pa vsekakor tudi okvirne terminske plane ter seveda okvirno finančno oceno posledic tega *Programa* za področje socialnega varstva, na podlagi česar bi verjetno tudi vsi predvideni pripravilavci Akcijskih načrtov na občinski ravni vedeli za načrtane cilje in okvir, v katerem lahko dejansko pripravijo izvedljiv Akcijski načrt. Predvidena komisija bo spremljala in usklajevala izvedbene načrte za posamezno obdobje, kar pa predstavlja organizacijsko težavo, saj bo verjetno potrebno ukrepati na ravni zakonodaje in državnega proračuna, zato je smiselno, da za izvedbo v celoti odgovarja Vlada RS, saj prenašanje odgovornosti spremljanja in usklajevanja na predvideno komisijo predstavlja odmik od potrebe po realni odgovornosti in moči za ukrepanje na navedenem področju. Pristojni minister seveda lahko imenuje ustrezno komisijo, ki bo na analitični ravni v pomoč pristojnemu ministrstvu v procesu odločanja, vendar je prenos odgovornosti na to komisijo brez osnove.

5. V *Programu* manjka strategija črpanja sredstev iz Evropskega socialnega sklada ali drugih evropskih skladov, ki neposredno ali posredno omogočajo črpanje sredstev za namene socialnega varstva. Menimo, da bi bilo smiselno v *Programu* predvideti tehnično podporo ali opredeliti informacijski center ali drugo obliko pomoči organizacijam na področju socialnega varstva zaradi potrebe po boljšem in večjem črpanju sredstev. Zbornica ponuja na tem področju oporo MDDSZ že dalj časa, vendar je smiselno, da se to instrumentalizira v obliko, ki bo trajna in bo delovala učinkovito.
6. **Predlog spremembe vloge centrov za socialno delo** je podan v mandatu vsake Vlade RS in slednje nejasno opredeljuje tudi ta *Program*. Centri za socialno delo po prepričanju strokovne javnosti predstavljajo organizacije, ki tvorijo hrbtenico socialnega varstva, v sedanjem obdobju tudi enotno vstopno točko za različne socialne transfere, hkrati pa predstavljajo pomembne nosilce javnih pooblastil in drugih z zakoni določenih nalog, ki so pomembne za vse uporabnike. Predvideno jemanje pristojnosti in sredstev v obsegu 5% na področju preventive, ki se bodo preusmerjala na razpise za preventivne programe ter določanje teritorialnega obsega

delovanja v posebnem načrtu, ki ga sprejme Vlada RS, se zdi podlaga za nepotrebno arbitriranje, ki bo dejansko lahko spremenilo obseg poslovanja. Res so za centre za socialno delo predvidena številna nova delovna mesta (predlog – 150 delovnih mest), vendar je glede na sedanji obseg financiranja s strani državnega proračuna v razmerju do projektnega dela (različni viri) in financiranja občin, potrebno jasneje in določneje urediti njihovo financiranje in jim pomagati, da predvsem stabilizirajo svoje delo. V strokovnem pogledu je sicer smiselno, da se nekatera izrazito specializirana javna pooblastila centrov za socialno delo ali storitve izvajajo za eno ali več upravnih enot, vendar je vsebino tovrstnih storitev, predviden obseg in standarde obsega izvajanja težko doreči na način, ki bo učinkovit in izvajan po načelu enake dostopnosti za uporabnike. Zato predlagamo, da se predlog reorganizacije CSD v *Programu* opredeli na določen način, ki bo predvsem usklajen s strokovno javnostjo, ali pa naj se to prepusti zakonodajnim okvirom, ki bodo sprejeti v prihodnosti. Velik problem reorganizacije centrov za socialno delo bo predstavljala uvedba t.i. »enotne vstopne točke«, ki predstavlja vsebinsko in organizacijsko spremembo vloge centrov za socialno delo. Povečana raven administriranja bo povzročila izrazito velike administrativne napore ter povečane stroške, ne glede na to pa bo potrebno ohraniti raven strokovnega dela v zahtevnih storitvah in vlogi koordinatorja socialno varstvenih aktivnosti na teritorialnem in vsebinskem področju dela. Zaradi navedenega predlagamo, da se v *Programu* namesto potreb po reorganizacijah izkaže in določi sistem izboljševanja in pomoči tem javnim institucijam pri opravljanju njihovega dela.

7. Po vsebinski plati so v *Programu* nejasno opredeljene **naslednje kategorije uporabnikov oziroma področja socialne problematike**: **a)** dementne osebe v institucionalni oskrbi, **b)** osebe v t.i. vegetativnih stanjih zaradi poškodbe glave in drugih težjih boleznih, **c)** institut družinskega pomočnika, **d)** delo z mladimi, **e)** sistem sodelovanja ali spodbujanja zasebnega sektorja oziroma izvajalcev; **f)** pomoč na domu. Res je mogoče to zaslediti v splošnih terminih organizacije pomoči na različnih področjih, vendar bi glede na razširjenost te problematike lahko dorekli celotna podpoglavja za navedene vsebinske sklope. Mimo urejanja teh področij ni smotno sprejemati celotnega *Programa*. Na temo instituta družinskega pomočnika je bilo podanih večje število pobud, pripravljena in sprejeta je bila celo sprememba Zakona o socialnem varstvu, ki ureja njihovo delovanje, vendar je zaradi obstoječih težav začelo število družinskih pomočnikov upadati. V primeru izboljšav tega področja predlagamo, da se ponovno razmisli, da se tovrstna pomoč centralizira na državni ravni in ne na občinski ravni, kot je predlagano, saj občine nimajo sredstev za stabilizacijo in širjenje tega instituta, kar se izkazuje v nedvoumnem upadanju tega instituta.
8. **Načrt statusnih in pravno organizacijskih sprememb javnih zavodov** na področju socialnega varstva je izpuščen. Na to temo se je v letu 2010 izvedla širša javna razprava v času predlogov sprememb in preoblikovanja celotnega javnega sektorja, ta razprava pa se je opravila tudi v času, ko je bilo več javnih razprav o razlikah med zasebnimi in javnimi zavodi na področju domskega varstva ter urejanja dolgotrajne oskrbe in nege na domu. V kolikor ima Vlada RS na področju statusnih sprememb jasen interes, naj to zapiše v *Program*, saj je možno v obdobju do leta

2020 realno pričakovati spremembe v sistemu javnega sektorja, s primernim načinom opredelitve strateških interesov pa bi se socialno varstvo lahko zavarovalo pred erozijo javnih služb, kot jo je bilo mogoče zaradi privatizacije zaznati v zdravstvenem varstvu.

9. Vsebinsko ni določeneje izkazano področje **razvoja socialnega podjetništva**. Zaradi pred kratkim sprejetega Zakona o socialnem podjetništvu (Ur. l. RS, št. 20/11), ki ne bo zaživel brez ustreznih davčnih spodbud pri ustanavljanju in delovanju teh podjetij in sofinanciranja iz javnih sredstev, je zato smiselno postaviti orientacijske cilje in procese, ki bodo spodbudili to področje. *Program* sicer predvideva ustanovitev Sveta za socialno podjetništvo in pripravo posebne Strategije razvoja socialnega podjetništva, zato je smiselno, da se to v *Programu* navede določeneje ali pa se v celoti prepusti predvideni Strategiji razvoja socialnega podjetništva. Ob socialnem podjetništvu *Program* omenja tudi programe zaposlitvene aktivacije in program aktivne politike zaposlovanja. Menimo, da je navedena področja smiselno povezati v celoto in predstaviti kot samostojno strategijo. Res je, da je socialno varstvo neločljivo povezano s pomembnim delom celotnega družbenega življenja, vendar je to smiselno ločiti bodisi v posebno poglavje, bodisi v ločeno strategijo, kar omenja tudi sam *Program*. Tudi zaradi tega področja predstavlja *Program* konceptualne preskoke, saj enkrat skuša povezati socialno varnost kot širši pojem, v pomembnim meri pa se nanaša na socialno varstvo, zato je konceptualno neuravnotežen. Če bo koncept *Programa* posegal izven socialne varnosti, je namreč zanesljivo potrebno poseči na več ravni družbenega življenja, npr. družinsko politiko in tako opredeliti cilje tudi pri izgradnji vrtcev in omogočanja njihove uporabe, stanovanjski politiki za mlade in ostale, ki ne morejo urediti tega vprašanja po tržnih cenah, na težave zaposlenih pri nadzoru plačevanja prispevkov delodajalca, zdravstveno in pokojninsko zavarovanje ipd.
10. Za urejanje celotnega področja socialnega varstva bi bilo potrebno **urediti področno zakonodajo**, ki jo je potrebno sprejeti. Predlog navaja sprejetje 9 zakonov ter 7 strategij in ukrepov. Vsakoletni program Vlade RS za sprejem zakonodaje je bistveno bolj določen in obsežen, zato menimo, da bi bil *Program* v tem delu lahko bolj določen, saj opredeljuje urejanje področja do leta 2020. Program navaja mrežo izvajalskih organizacij in kvantitativne cilje pri doseganju mreže in osnove tega področja, izpušča pa zakonodajni del, ki ima največji vpliv na kasnejšo dejansko izvedbo nalog izvajalskih organizacij. **Izrecno menimo, da bi bilo potrebno poenotiti in urediti mrežo javnih verificiranih programov**, saj odlaganje reševanja verificiranih programov in njihovega umeščanja v javno mrežo izvajalcev predstavlja nedoslednost pri reševanju sistemskih vprašanj. Na to temo je bilo izvedenih več javnih razprav, bile so podane številne pobude in predlagamo, **da se ob prvi spremembi Zakona o socialnem varstvu status javno verificiranih programov dolgoročno uredi**.
11. Strokovna javnost združena v Socialno zbornico dejansko podpira **cilj zmanjševanja revščine** za 40.000 ljudi. Cilj je visoko zastavljen in čeprav bi bilo smiselno, da je cilj postavljen še više, menimo, da ga bo v okviru sedanjih gospodarskih trendov težko doseči. Navedli smo prihajajoče razlike v demografski strukturi, naraščanje socialnih

transferov in strukturne spremembe med nezaposlenimi, ki bodo dolgoročni razlog visokega deleža stroškov na področju socialnega varstva.

12. **Potrebno je dograditi enostaven, pregleden, v rezultatih javno dostopen informacijski sistem**, ki bo sposoben dajati potrebne analitične podatke za dejansko spremljanje tega *Programa*.

Pripombe Socialne zbornice Slovenije

Lizbonska strategija je glede na svojo vsebino usmerjena v razvoj konkurenčnosti na osnovi znanja. V *Programu* je **razvoj strokovnosti socialnega varstva izpuščen**, izpostavljena pa je večja uspešnost nadzora in povečana krepitev in avtonomija izvajalskih organizacij.

Bistven del tega cilja je:

- a) uvedba in stabilizacija instituta pripravništva, kar je bil povsem zanemarjen cilj zadnjih deset let, kljub večkratnemu prizadevanju zbornice in izvajalcev storitev in programov na področju socialnega varstva,
- b) razvoj novih storitev oziroma metod dela, ki so v *Programu* posebej omenjeni, kot je npr. "case management" ter številne nove storitve, ki se bodo razvile v okviru nove zakonodaje - brez ustreznega znanja tovrstnih sprememb sploh ni mogoče realizirati,
- c) sistem izvajanja prakse študentov skladno z Bolonjsko deklaracijo reforme visokega šolstva,
- d) nacionalno spremljanje *Programa* in javno publiciranje rezultatov raziskav.

Pripombe na posamezne dele *Programa*

- Na str. 1 so navedena načela, na katerih temelji izvajanje sistema: predlagamo, da se tu pojasni ustavna načela "socialne države" in definira področje socialnega varstva natančneje in določneje kot to velja za predstavitev sistema socialnega varstva na isti strani, kar bo razjasnilo konceptualno postavitev *Programa* bodisi v širino socialne varnosti bodisi v raven socialnega varstva.
- Glede na domače in tuje deklaracije in predloge sistemskih rešitev menimo, da je neizogibno potrebno na strani 2 v odstavku, ki označuje "v izvajanju sistema so vključeni:" dodatno v 3. alineji za navedenimi organizacijami za samopomoč in prostovoljskimi organizacijami navesti še »invalidske organizacije«, kajti invalidske organizacije zajemajo tako samopomoč kot prostovoljstvo in še vrsto izvirnih dejavnosti socialnega omrežja, ki so karakteristične samo za invalide (npr. opredelitve v Zakonu o invalidskih organizacijah).

- V *Programu* naj se navede posebno poglavje o invalidih kot posebni skupini uporabnikov, saj njihovo število zajema med 150.000 do 170.000 oseb; primerni ukrepi in razlaga osnovnih ciljev tega področja bo zelo dobrodošla za dolgoročno urejanje tega področja.
- V *Program* je smiselno uvrstiti tudi priporočila za "Dejavno starost in družbeno vključevanje starejših", saj je Slovenija v ozadju Evropske lestvice po zaposlenosti starejših zaradi različnih razlogov, ki so zakonodajne in vrednostne narave.
- V *Program* uvrstiti tudi mrežo za nove kapacitete pri varstveno negovalnih zavodih, namenjenih osebam v perisistentnem vegetativnem stanju in oblikovati mrežo centrov za tovrstno pomoč na nacionalnem nivoju.
- Menimo, da bi bilo v *Program* smiselno uvrstiti mrežo pomoči za mladoletne osebe za različne stopnje težav, ki bi vključevale primarno, sekundarno in terciarno obravnavo.
- Menimo, da je posebej potrebno razviti in opredeliti posebno mrežo pomoči za vse tiste, ki so mlajši od 65 let in jih je potrebno zaradi različnih razlogov namestiti v domove za starejše.
- Menimo, da je potrebno dodati vsebine, ki bodo posebej opredelile mrežo pomoči za dementne, ki bo vsebovala tako kadrovske kot tudi ostale vidike pomoči tem osebam.
- Zaradi predlagane širitve mreže na vseh področjih je smiselno, da se pripravi posebno poglavje o kadrovski strategiji na področju socialnega varstva, ki bo vključevala poleg širitve mreže organizacij in pomoči tudi okvirni kadrovski načrt po letih.
- Zaradi aktualnih sprememb v izvajanju državnega proračuna ter predvidenemu varčevanju na vseh področjih in na podlagi zasnove zdravstvene reforme, je potrebno začrtati stabilizacijo poslovanja na področju varstva starejših, saj zdravstvena zavarovalnica vse bolj omejuje financiranje zdravstvenih storitev v domovih za starejše občane, slednje pa vse bolj otežuje poslovanje domov za starejše.
- Menimo, da bi bilo smiselno v posebnem poglavju opredeliti dejavnost prostovoljstva na področju socialnega varstva.

MNENJE SOCIALNE ZBORNICE SLOVENIJE

Socialna zbornica Slovenije daje podporo predlogu Nacionalnega programa socialnega varstva za obdobje 2011-2020 s priporočilom, da se pripombe in dopolnitve strokovne javnosti upoštevajo in vnesejo v predlog dokumenta.

Program z navedenimi popravki socialno varstvo vsekakor potrebuje in pozdravljamo pripravo tega dokumenta. Pozdravljamo tudi predstavljene cilje in širitev mreže izvajalskih organizacij. Predlog vsekakor izkazuje pozitivni trend razvoja področja, ne pa tudi dejansko materialno podlago za uresničitev. Dejstvo je, da se v primerjavi s predhodno veljavnim programom mreža javne službe, mreža storitev in mreža institucij ter izvajalcev širi. Žal temu ni sledila priprava rebalansa državnega proračuna za leto 2011. Nekaterim proračunskim postavkam je v rebalansu proračun že za letošnje leto namenjenih celo manj finančnih sredstev (npr. skupinam javnih izvajalcev storitev CSD; VDC in Zavodom za usposabljanje; usmerjeni strokovni socialni in psihosocialni pomoči; zagotavljanju dodatnih sredstev otrokom za posebno nego in varstvo; zagotavljanju dodatnih sredstev za otroka od njegovega rojstva do konca njegovega šolanja; spodbujanju izvajanja kvalitetnega rejništva; dolgotrajni oskrbi). Zaradi nižje ravni gospodarske aktivnosti te težave lahko pričakujemo še naprej.

Naj izpostavimo, da se ravno na področju zmanjšanja proračunskih postavk, ki jih navajamo samo primeroma npr. Socialno varstvene storitve (– 7.914.600 EUR); Programi socialnega varstva in izenačevanja možnosti za invalide (– 3.321.049 EUR); Varstvo otrok in družine (– 3.308.829 EUR); Dolgotrajna oskrba (– 5.357.552 EUR), ki jih predlog *Programa* širi, predlog rebalansa proračuna pa v letu 2011 **krči za 19,9 MIO EUR**. Gre za **velik razkorak med cilji in nameni Programa**, ki jih strokovna javnost pozdravlja, in dejansko možnostjo za uresničitev, na kar smo večkrat opozorili v svojih pripombah.

Glede na ta dejstva zato ostaja resen dvom o možnosti realizacije zastavljenih ciljev in predvsem nejasnost pri načinu izvedbe, ki ga iz predlaganega *Programa* zaradi odsotnosti predloga Akcijskega načrta ni mogoče razbrati.

Predlagamo, da Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve obravnava vse pripombe različnih organizacij in posameznikov ter da se pripravi vsebinska redakcija *Programa*, ki bi morala biti pred sprejetjem ponovno obravnavana v javni razpravi.

Posebej poudarjamo, da smo pri pripravi pripomb in dopolnitev navedli samo bistvene pripombe na osnutek *Programa*. Seznanjeni smo, da vam bodo številne organizacije, tudi na predlog Socialne zbornice Slovenije, poslane svoje pripombe samostojno. V prilogi vam pošiljamo predloge in pripombe petih organizacij, ki smo jih obravnavali in za katere menimo, da so strokovno in vsebinsko utemeljene.

Predlagamo, da se navedene pripombe v generalnem smislu predstavi zainteresirani javnosti in razpravo na temo sprejem *Programa* zaključi še v tem letu.

Zbral in uredil:
Dr. Bojan Regvar l.r.
Generalni sekretar SZS

Brane But, univ. dipl. psih., l.r.
predsednik
Strokovnega sveta SZS

Mag. Nace Kovač, l.r.
predsednik SZS

Poslano:
- MDDSZ, Kotnikova 5, Ljubljana,
- Skupnosti zavodov.

